

Ngày nay có nhi u ng i c m th y khó ch u khi nhìn th y có v tu sĩ mang giày da, m c áo đ i th ng, th m chí ra vào chùa ngang nhiên, tăng t c khó phân. L i n a, y ph c trong chùa l i l m màu l m v , ch t li u thì m ng dính, th t tha ch y dài, g m vóc l a là thay nhau trình di n. Nhìn ra có v m t trang nghiêm, xu t gia lánh xa b i tr n ch c n 3 y và 1 bình bát sao đành ch u vùi vào th t c. Khi n ng i than trách.

Ng i xu t gia tu hành ăn m c gi n đ , s ng cu c s ng bình th ng, tuy Đ c Ph t vì ph ng ti n mà mùa đông cho thêm áo, nh ng không ph i là lí do đ m u c u tích tr . Đ c Ph t và chúng tăng ngày x a ch m c y ph n t o. Y ph n t o là s t ng tr ng c a đ i s ng thanh đ m không tham c u c a m t ng i tu h c. Càng v sau Đ c Ph t tuy cho phép Tăng sĩ nh n đ cúng d ng c a tín ch , nh ng xác đ nh rõ ràng không đ c m c đ xa hoa trân quý.

Có m t l n, Đ c Ph t đi t thành Xá V đ n thành V Xá Li, trên đ ng Ngài nhìn th y m t s đ t vác t ng bao áo qu n y h u, Ngài bèn nghĩ: “Nh ng ng i ngu này dùng h t s c l c ch cho vi c m c.” Do v y, Đ c Ph t c m ch tì kheo tích tr nhi u y áo, và quy đ nh m i ng i ch có th gi 3 y, n u có Ph t t nào cúng thêm, thì v t kheo đó ph i đem cúng d ng l i cho v khác có y b rách ho c ch a đ y.

L n k t t p kinh đ i n th nh t, khi tôn gi A Nan thay m t 500 v t kheo t p nh n 500 b

y do nh ng cung n c a vua u Đ n thành tâm cúng d ng. Vua u Đ n sau nghe s vi c này c m th y l , th nh ng v n nói đùa: “Nh n nhi u y nh th tôn gi A Nan không ph i thành m t ng i buôn áo qu n sao.” Th y hi u kì, nhà vua bèn đ n g p tôn gi A Nan, đ ng th i th sát xem 500 b y ch y đi đâu. Sau đây là cu c đ i tho i gi a vua và tôn gi A Nan.

Tôn gi A Nan nói: “Tâu Đ i V ng, 500 b y đã chuy n đ n cho 500 v tì kheo có y b rách.”

Vua: “V y thì, th a Tôn gi A Nan, còn 500 b y rách kia làm th nào?”

Tôn gi A Nan: “Tâu Đ i v ng, dùng đ làm ra tr i gi ng.”

Vua: “V y thì, th a Tôn gi A Nan, còn nh ng ra tr i gi ng cũ thì làm th nào?”

Tôn gi A Nan: “Tâu Đ i v ng, dùng đ làm g i.”

Vua: “V y thì, th a Tôn gi A Nan, nh ng chi c g i cũ kia làm th nào?”

Tôn gi A Nan: “Tâu Đ i v ng, dùng đ làm đ m ng i.”

Vua: “V y thì, th a Tôn gi A Nan, còn nh ng đ m ng i cũ thì làm th nào?”

Tôn gi A Nan: “Tâu Đ i v ng, dùng đ làm khăn lau chân.”

Vua: “V y thì, th a Tôn gi A Nan, còn nh ng khăn lau chân cũ thì làm th nào?”

Tôn gi A Nan: “Tâu Đ i v ng, dùng để làm khăn lau nhà.”

Vua: “V y thì, tha Tôn gi A Nan, còn nh ng khăn lau nhà cũ thì làm th nào?”

Tôn gi A Nan: “Tâu Đ i v ng, nh ng chi c khăn lau nhà sau khi đã h m c thì dùng để tr n v i đất bùn làm n n nhà.”

Vua u Đ i n sau khi nh n th y các t kheo không lãng phí để v t, nhà vua không nh ng l y làm kính ph c mà còn phát tâm cúng thêm 500 b y n a cho tôn gi A Nan và tăng chúng.

S tôn quý c a Tăng chúng đó là khi h có th nh pháp, nh lu t th c hành l i Đ c Ph t đã d y, do đó mà to ra cái đ c c a ng i tu hành. Th nghĩ xem m t ng i xu t gia m c m t b y có ch t li u sang tr ng làm hoa m t ng i đ i, l i nói thì thô tháo, nhi m thói đ i th ng, thích thú h vinh, nh ng ng i nh th thì nên xem nh th nào? Còn khi nhìn th y nh ng b c tranh ngày x a c a các v cao tăng v i y áo gi n d , nh ng toát lên thi n v gi i thoát, ch c n nhn thôi cũng th y an l c. Nhìn nh ng hình nh đó c a nh ng v cao tăng ch m i g n đây thôi khi n cho chúng ta c m th y thân thi t tôn kính. T i sao nhìn th y nh ng v tăng ngày nay m c nh ng b y ph c v i ch t li u xa hoa, ng c l i nhn th y gi t o khó coi.

Là b c xu t tr n th ng sĩ luôn t xem mình là ng i thi u đ c tri túc, không màn danh l i, chuyên tâm tu h c thì càng ph i v t ch t bên ngoài mà c n c u quán sát n i tâm bên trong. Tăng sĩ c n ph i có khí ch t ch không c n v t ch t để trau chu t, thích y áo và s xa hoa bên ngoài làm sao mà khai m cho đ c vô minh. Y áo mũ m o đi v i má ph n hài son cũng không th nào che đ y đ c thân u b n, làm sao x b các duyên, để đ t đ n an t ng t t i.

Có m t ng i b n (vong viên chi h u) nói v i tôi r ng: “Tôi có m t tình c m t v i Ph t giáo là t lúc mà tôi trông th y m t v tu sĩ v i khí ch t khác th ng, lúc đó ch đ ng xa mà nhìn v y m c trên mình m t chi c áo nhà chùa b ng v i thô, nh ng cái th n tình an nhiên t t i, trang nghiêm đ nh đ t khi n tôi l y làm m n m . Khí ch t siêu thoát đó

thì người hiền đời không so sánh được, chỉ thấy tính tháo dỡ, họ ng h t, b t an hi n rõ. Thế rồi tôi càng tiếp xúc với Phật giáo, càng học càng thấy sáng. Phật giáo làm cho đời sống của tôi có nhu thay đổi tốt đẹp.” Người này và nói và bi u hi n nh ng c ch c a m t b c cao sĩ, nhìn thấy dáng đi u chân thành thật đáng kính trọng.

Đúng như thế, thấy được thân giáo cũng có thể cho thấy đời này, ngày xưa khi tôn giáo Xá-lợi-phất là một người đạo hi u nhi u bi t r ng, nh ng khi nhìn thấy từ kheo Mã Thế ng với phong cách uy nghi đức nh đức mà phát tâm quy y Phật. Có rất nhiều người phát tâm quy y với Phật giáo không phải ban đầu tiếp xúc với sự đức nh đức đó hay sao? Nh ng nay nhìn vào cái xa hoa l ng l y, hài đ mữ hoa thì lại như b ch c tròng m t.

Người đời tiếp nhận người xuất gia cũng không phải qua áo quần quý giá, mà chỉ là qua cung cách siêu phàm thoát tục. Các vị cao tăng xưa nay đều bi u hi n cung cách không hèn không ng o, không sợ s t khi n cho các vua chúa và c ng i b t l ng quy kính. Một hành gi v i c t cách thanh cao, tuy chỉ mang dầy c , m c áo v i thô cũng có thể to ra s tôn quý.

Người tu hành mặc y phục với thô càng đẹp hơn, thấy hi n tính thi u d c và đ n gi n, v i thô d thoáng khí và mát, có lợi cho việc ng i thi n t ng kinh. Ngoài ra áo quần đức cũng mang v i s i, khi nhìn thấy g n gửi v i t nhiên và thanh thoát.

Học mang một đôi dép mộc cũng là một phong thái nh nhàng, và g n gửi v i cây c và cũng là một cách bình d d th ng.

Nh ng nhà t o m u hi n nay cho r ng ngh thu t th m m cũng phải g n gửi v i t nhiên và tôn trọng tính t nhiên. Ví nh m t cái túi xách th i trang có thể làm t c t nhiên, nh ng nh vào bàn tay con người mà nó trở thành s n phẩm và th i trang và th m mĩ. Một chiếc áo v i ch t li u v i thô cũng làm cho con người đ ch u tao nhã. Đó là nói đến cái đẹp của th gian. Còn người xuất thế thì sao?

Y phục của người xuất gia cũng gây nhu sự chú ý của giới nghệ thuật, chiếc áo cà sa đã đi vào văn học dân gian, im d m vào văn hoá và t t ng con người. Người xuất gia mặc áo nhà chùa trông trang nghiêm và đ m n, k c n p nh n ho c n p rũ trên cà sa. Xin hãy bi t tôn trọng đức làm cho hoen và bi n t ng. Có người b o t i sao y phục

nhà chùa mặc vào trang nghiêm và thanh thoát? Đúng vậy vì hình thức và nội dung hài hoà mặc mẽ mẽ. Đó là thẩm mỹ, không đúng sao?

Đúng thế, hài hoà là đẹp, một trang phục đẹp phải hài hoà về màu sắc cho đến khi u dáng, tránh cho mắt nhức. Còn người xuất gia tìm cầu đức độ giải thoát thanh tịnh thì phù hợp với mặc mẽ mẽ tự nhiên, người có lối sống mộc mạc là không hợp với người xuất gia. Có truyền thống và trang phục truyền thống làm người khác dễ nhận và dễ chấp nhận. Nếu một người xuất gia tham sắc cầu danh, thích xa hoa lộng lẫy, ăn mặc sang trọng không nhẽ là cho người khác mất tín tâm mà còn bị chê cười chê, không hợp thế nào! Nếu đem chuyện một người xuất gia chuyên lo thế áo quần, y phục sống, trang sức chuôi ngọc có phải làm cho người nghe choáng váng. Bởi là người xuất gia, có thể nên không quan tâm, nhẽ người sống tri thức nên đang lên tiếng đó!

Nhìn xem hình ảnh của các sư tăng Phật giáo nguyên thuở cho đến nay vẫn mặc bộ cà sa do Đức Phật chế ra, đang khoan thai bước trên phố phường ngời ngời khi nhìn người khác kính ngưỡng và phát khởi tín tâm.

Phật giáo là các bậc thầy truyền màu sắc và thiêu thừng nhũ, nhũ u lo ngại về khác nhau, nếu một người tin tưởng chọn màu, tin tưởng theo mẫu, thì không biết bao lâu nữa về truyền thống bị biến dạng và lo ngại. Thế chế biến đổi đó mà Tăng chúng trở nên ô hợp. Nếu người xuất gia không tin giác thì tin đánh mất mình, tin đạo thì mình, tích tụ các ác hạnh, thiêu qui củ và dễ bị cho ma chèo ngoi để phá hoại. Chỗ chôn trong sắc bụi bặm này tăng ni không có lợi ích gì trong việc tu học nhẽ các bậc thầy may mẽ tăng phục thì càng khoét rỗng khiếm khuyết.

Người xuất gia mặc y phục truyền thống giản dị, đằm tròn áo vuông, phong thái thoát tục, tươi sáng phải như vào vệt chết để nâng cao sự đức của mình. Người xuất gia sống trong thế giới hiên đại, vệt chết sung mãn cảm động mà nhũ chân đức sắc lối hội của vệt chết, chuyên tâm tìm cầu chân lý giải thoát, trang nghiêm thế giới bằng hạnh phúc giải thoát huân, bước qua cuộc đời bằng niềm tin bất hoại.

Y áo xa hoa chế làm cho người khác mất tín tâm, mà còn tạo cho người khác sự phản cảm; người xuất gia cần thiết nhất là trau dồi đức độ nhũ đức trang sức cho giải thân huân mẽ mẽ. Như trong kinh Di giáo Đức Phật dạy: “Hết thảy là trang phục đẹp nhất trong tất cả các trang phục.” Chúng ta đừng nghĩ rằng xa hoa, lộng lẫy trong trang phục và vệt chết là chế bù đắp và che đậy sự yếu kém phẩm chất của mình, mà người có lối chế

làm cho người khác thêm khó chịu.

Người xuất gia phải mặc cho mình chiếc áo trung thực, đừng ngụy lỏng chính niệm với vật chết bên ngoài, mà phải luôn gìn giữ mình để ở và giải thoát. Tại sao chúng ta phải như đóa sen xa hoa và vật chết bên ngoài để thể hiện bản sắc của mình, không phải thế, chúng ta phải biết cái đẹp của nhân cách, đức hạnh mới là lâu dài và chân thật. Sự thanh thoát khi nhìn người đời tiến mau của một tu sĩ là thân khuây ý tĩnh lặng, nghĩa là thân làm, miệng nói và ý nghĩ không trái ngược nhau, chỉ có thân làm việc đúng đắn, miệng nói lại chân chính thì mới không hợp với tâm giải thoát, thế đó mới làm cho phẩm hạnh của người tu tỏa sáng, nếu không thì miệng nói thao thao không ngừng nói tâm rời loạn, làm cho phẩm hạnh khiếm khuyết không tỏa sáng lên được.

Người đời nay bị vướng tìm người, bị trong tìm ngoài cho nên khó tránh được vật chết tiệt nài làm cho mê hoặc. Nếu người xuất gia hiểu được mục đích và giá trị của việc tu hành, soi chiếu nội tâm, tu dưỡng đức hạnh, thì cho dù mang dép cỏ áo thô cũng tỏa sáng thanh thoát, cần gì phải đua tranh thói đời, chạy theo phù hoa vinh nhục, tránh được dèm pha, thêm công đức và tín tâm của quần chúng Phật tử.

Hãy tìm lại cho mình chiếc áo giời thoát!

T.H.T (Trung Tâm Văn Hóa Phật Giáo Liên Quê - Huế)